

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö VN/9996/2019

Fossiilittoman liikenteen tiekartta; sisäministeriön lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa koskien luonnosta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä eli fossiilittoman liikenteen tiekartasta. Sisäministeriö toteaa asiasta seuraavaa.

Sisäministeriö nostaa harkittavaksi, että tiekartassa käsiteltäisiin myös sitä, miten näihin uusiutuviin käyttövoimiin siirtymistä ja niiden vaatiman latausinfraan rakentamista valtionhallinnon toimijoiden osalta tuetaan. Nyt periaatepäätöksen toimenpiteet kohdistuvat ympäröivään yhteiskuntaan ja ennen kaikkea kotitalouksiin. Kuitenkin myös valtionhallinnon toimijoiden tulisi vähentää päästöjä, ja sisäministeriö katsoo, että yhteiset selkeät tavoitteet ja tuki edistäisivät tämän saavuttamista.

Periaatepäätösluonnoksen suhde luonnokseen laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö ja energiatehokkuusvaatimuksista

Periaatepäätösluonnoksessa on mahdollista vähentää liikenteen päästöjä korvaamalla fossiilisia käyttövoimia uusiutuvilla vaihtoehtoisilla käyttövoimilla. Näitä vaihtoehtoisia käyttövoimia ovat sähkön ja vedyn lisäksi myös nestemäiset biopolttoaineet ja biokaasu. Sisäministeriö nostaa kuitenkin tässä yhteydessä esiin sen, että hallituksen esitysluonnoksessa laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö ja energiatehokkuusvaatimuksissa (VN/9330/2019) todetaan, että vähäpäästöiseksi henkilö- tai pakettiautoksi määritellään ensimmäisenä hankinta-ajanjaksona (2021-2025) sellainen henkilö- tai pakettiauto, jonka hiilidioksidipäästöt ovat enintään 50g/km. Tämä tarkoittaa, että vähäpäästöiseksi määriteltäisiin sisäministeriön käsityksen mukaan ainoastaan täyssähkö-, hybridi- ja vetyautoja, eikä huomioitaisi henkilö- ja pakettiautoissa käytettäviä vaihtoehtoisia käyttövoimia, esimerkiksi nestemäisiä biopolttoaineita ja biokaasua. Periaatepäätöksen kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä ja lain ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista ei tulisi olla ristiriidassa keskenään.

Lausunto

SM215641

17.02.2021

00.02.04

SMDno-2021-107

Sisäministeriön hallinnonalaan kuuluva poliisihallitus onkin kyseisessä asiassa lausunut, että se katsoo, että ajoneuvon vähäpäästöisyys tulisi määritellä siten, että ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla vuosina 2021-2025 vähäpäästöisyys (CO₂-päästöt enintään 50 g/km) olisi saavutettavissa vastaavilla vaihtoehtoisilla polttoaineilla, kuin raskaiden ajoneuvojen osalta on määritetty. Poliisihallitus on kyseisessä lausunnossaan myös esittänyt, että mikäli hankintayksiköllä on erityinen peruste, esimerkiksi toiminnallinen vaatimus, vähäpäästöiseksi henkilö- tai pakettiautoksi voitaisiin laskea myös vaihtoehtoisilla polttoaineilla käytettävä auto, mikäli vaihtoehtoisella polttoaineella täytetään esitetty päästövaatimus.

Poliisihallitus on alkanut jo korvaamaan fossiilisia käyttövoimia käyttäviä autoja täyssähkö- ja lataushybridiautoilla niissä ajoneuvoissa, joissa se toiminnallisen tarpeen kannalta on mahdollista. Niissä ajoneuvoissa (mm. hälytysajoneuvot, erikoisvarustellut poliisiajoneuvot), joissa toiminnalliset vaatimukset eivät täyssähkö- ja lataushybridiautoilla vielä täyty, poliisissa pilotoidaan uusiutuvan dieselin käyttöä. Vaihtoehtoisten käyttövoimien, kuten uusiutuvan dieselin kohdalla on huomioitava, että kaikki ajoneuvovalmistajat eivät ole hyväksyneet vielä moottoreissaan uusiutuvaa tai biodieseliä käyttövoimaksi. Lisäksi näiden polttoaineiden saatavuus vaihtelee runsaasti alueellisesti, joten polttoaineen jakeluverkostoon ja polttoaineiden tuotantoon on panostettava merkittävästi. Uusiutuva ja biodiesel ovat lisäksi hinnaltaan kalliimpia, kuin fossiilinen diesel, joten tämä tulee huomioida rahoituksessa tai polttoaineen verotuksessa ja tuissa.

Periaatepäätöksen vaikutukset viranomaisten suorituskykyyn

Sisäministeriö pitää keskeisenä sitä, että periaatepäätöksellä ei vaaranneta viranomaisten suorituskykyä. On oletettavaa, että täyssähkö-, hybridi- ja vaihtoehtoisten käyttövoimien teknologiat kehittyvät merkittävästi lähitulevaisuudessa, mutta mikäli teknologia ei vastaa viranomaisten vaatimaa suorituskykyä, on oltava keino hyödyntää sellaisia ajoneuvoja, joilla suorituskykyvaatimukset täyttyvät.

Poliisin toiminnassa liikenteen osuus on merkittävä, eikä valtaosaa tästä voida korvata digitalisaatiolla. Sikäli, kuin poliisiorganisaatiossa tehtävä työ on mahdollista tehdä digitalisaation avulla, tulee sitä edistää ja siihen kannustaa. Poliisipartioiden ja hälytyspalveluita tuottavien yksiköiden on kuitenkin oltava liikenteessä merkittävästi ja tämä asettaa rajoitteita sille, miten paljon esimerkiksi ajokilometrejä ajoneuvoilla voidaan realistisesti vähentää.

Tältäkin kannalta sisäministeriö pitäisi merkityksellisenä sitä, että tiekartassa enemmän käsiteltäisiin myös enemmän valtiohallinnon toimijoita tukevia toimenpiteitä.

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Erikoissuunnittelija

Aino Tuovinen

Lausunto

SM215641

00.02.04

17.02.2021

SMDno-2021-107

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 17.02.2021 klo 12:36. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Tiedoksi

Ministeri Ohisalo
Valtiosihteeri Parviainen
Ministerin erityisavustajat
SM/PEO
SM/PO
SM/HKO/SOK